

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 8Co/4/2025
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7222206995
Dátum vydania rozhodnutia: 19. 12. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Miloš Greguš
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2025:7222206995.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedu senátu Mgr. Miloša Greguša a členov senátu JUDr. Agnesy Hricovej a JUDr. Denisy Novotnej Mlinárčikovej v spore žalobcu A. B. C. D. E., A., nar. X.XX.XXXX, bývajúceho v F. G. H. I. J. I. XXXX/X, zastúpeného advokátskou kanceláriou AK Slobodník s.r.o., IČO: 56 703 490, so sídlom v Košiciach na Štúrovej ulici č. 20 proti žalovaným: 1/ K. L. M., nar. XX.X.XXXX, bývajúcim v F. G. N. H. I. XXX/XX, 2/ K. B. O. M., nar. XX.X.XXXX bývajúcej vo P. G. Q. H. I. XXX/X, 3/ GAS - MG, spol. s.r.o., IČO: 35 911 671, so sídlom vo Svidníku na Komenského ulici č. 315 všetci zastúpení advokátom JUDr. Jánom Halkom so sídlom kancelárie v Rožňave na ulici Cyrila a Metoda č. 105/2 o zaplatenie 15.400 Eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu a žalovaných proti rozsudku Mestského súdu Košice č.k. K2-11C/37/2022 - 309 zo dňa 31.1.2024 takto

rozhodol:

I. P o t v r d z u j e rozsudok.

II. Žiadna zo strán nemá na náhradu trov odvolacieho konania právo.

o d ô v o d n e n i e :

1. Mestský súd Košice (ďalej len súd prvej inštancie) rozsudkom č.k. K2-11C/37/2022-309 zo dňa 31.1.2024 výrokom I. zaviazal žalovaných spoločne a nerozdielne zaplatiť žalobcovi sumu 15.400 Eur spolu s úrokmi z omeškania 5% ročne zo sumy 15.400 Eur od 9.8.2022 do zaplatenia a príslušenstvo pohľadávky v sume 1.679,38 Eur do 3 dní od právoplatnosti rozsudku. Výrokom II. žalobu v prevyšujúcej časti zamietol. Výrokom III. zaviazal žalovaných spoločne a nerozdielne zaplatiť žalobcovi náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

2. Vec právne posúdil podľa § 121 ods. 3, § 415, § 420 ods. 1, 2, § 420a ods. 1, 2, 3, § 438 ods. 1, § 442 ods. 1, 3, § 443, § 517 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka (OZ), § 3 Nariadenia vlády č. 87/1995 Z.z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka, § 232 ods. 3, § 255 ods. 1, § 256 ods. 1, § 262 ods. 1, 2 CSP a rozhodnutie odôvodnil tým, že na nehnuteľnosti vo vlastníctve žalobcu bola spôsobená škoda a to v príčinnej súvislosti so stavebnými prácami, ktoré pre žalovaných 1/ a 2/ (objednávatelia) vykonával žalovaný 3/ ako osoba oprávnená na výkon týchto prác. Tento záver si osvojil po zhodnotení jednotlivých listinných dôkazov, predovšetkým záverov znaleckého posudku č. 26/2021 B. R. ako aj odborného vyjadrenia B. S., ktorý ako príslušní odborníci (nakolko sa jedná o odborné posúdenie) jednoznačným spôsobom vo svojich stanoviskách uviedli, že vznik popísaných porúch - trhlín na dome súp. č. XXX R. F. G. E. H. I. X je v priamej príčinnej súvislosti so stavebnými aktivitami vykonávanými na susednom rodinnom dome na E. H. I. X. Jedná sa hlavne o aktivity vykonávané strojnými zariadeniami, napr. vŕtačky, zbíjačky a pod., ale aj o ručné aktivity vykonávané bez strojných zariadení, napr. sekanie sekáčmi. Tvrdenia o vzniku trhlín a prasklín boli potvrdené aj svedeckými výpoveďami príslušníka mestskej polície ako aj svedkyňou C. O., ktorá navyše vedela porovnať nehnuteľnosť vo vlastníctve žalobcu pred a po začatí stavebných prác. Žalovaní v

priebehu konania v tomto kontexte neprezentovali také dôkazy, ktoré by uvedené závery súdu prvej inštancie spochybňovali. Tvrdenie žalovaných, že uvedené praskliny či trhliny boli spôsobené vekom samotnej stavby žalobcu vyvracia aj predložená pasportizácia stavby žalobcu, ktorú si žalobca nechal vyhotoviť. Uvedené skutkové tvrdenie žalovaných bez ďalšieho teda nemôže v žiadnom prípade priniesť zmenu do celkového hodnotenia žalobcom prezentovaných a predložených dôkazov. Súd prvej inštancie k námietke žalovaných o spôsobilosti znalkyne vyhotoviť predmetný znalecký posudok uviedol, že námietku považuje za účelovú obranu, nakoľko znalkyňa vyhotovovala znalecký posudok v súlade s príslušnými ustanoveniami zákona o znalcoch ako znalec riadne zapísaný v zozname znalcov v odbore 37 00 00 stavebníctvo, v odvetviach 37 01 00 Pozemné stavby, 37 10 02 odhad hodnoty nehnuteľností, pričom znalecký posudok spĺňal aj všetky formálne náležitosti znaleckého posudku. Žalovaní na podporu svojich tvrdení nenavrhli žiadne dôkazy, ktoré by odbornosť znalkyne, prípadne jej závery prezentované v predložennom znaleckom posudku spochybňovali. Konštatoval, že v sporovom konaní sa uplatňuje prejednávací zásada, podľa ktorej je zásadne vecou strán sporu tvrdiť rozhodujúce skutočnosti (povinnosť tvrdenia) a označiť (navrhovať) dôkazy na preukázanie svojich tvrdení (dôkazná povinnosť, dôkazné bremeno). Zákon ukladá strane povinnosť tvrdiť všetky potrebné skutočnosti. Dôkazné bremeno ohľadne určitých skutočností leží na tej strane sporu, ktorá z ich existencie vyvodzuje pre seba priaznivé právne dôsledky; ide o tú stranu sporu, ktorá existenciu týchto skutočností tiež tvrdí. Mal za to, že v danom prípade jednoznačne konanie osoby, ktorú žalovaní 1/ a 2/ použili na vykonanie stavebných prác, t.j. žalovaného 3/ na nehnuteľnosti vo svojom vlastníctve za účelom odstránenia nehnuteľnosti (čo vyplýva z opakovaných Oznámení príslušného stavebného úradu o začatí, resp. pokračovaní, resp. zastavení stavebného konania o odstránení stavby na E. H. I. X, ako aj zo záznamu z miestnej obhliadky na E. H. I. X.), pri ktorého činnosti došlo k vzniku už spomínaných trhlín a prasklín na susednom dome žalobcu, možno považovať za porušenie prevenčnej povinnosti v zmysle § 415 OZ, a teda sa jedná o protiprávny úkon vyžadovaný v § 420 OZ, ako jedného z predpokladov vzniku zodpovednosti za škodu. Už iba uvedené samotné konanie, pri ktorom vznikla škoda, možno považovať za splnenie základného predpokladu zodpovednosti za škodu na strane žalovaných. Pokiaľ ide o ďalší nevyhnutný predpoklad zodpovednosti za škodu v zmysle § 420 OZ, a to vznik škody, súd prvej inštancie uviedol, že vzhľadom na vyššie prezentované závery z vykonaného dokazovania, predovšetkým zo znaleckého posudku, pasportizácie stavby, svedeckých výpovedí, fotodokumentácie, ktorá tvorila súčasť jednotlivých listinných dôkazov, bola otázka vzniku škody jednoznačne uzatvorená v tom smere, že k uvedenej škode došlo. Vznik samotnej škody vyplynul predovšetkým zo znaleckého posudku, odborného vyjadrenia ako aj pasportizácie stavby predloženej žalobcom, v ktorom je škodová udalosť dostatočne zdokumentovaná a zaznamenaná spolu s obrazovým materiálom. Pokiaľ ide o ďalší predpoklad a to o výšku škody, súd prvej inštancie v tejto súvislosti odkázal na znalecký posudok č. 26/21, v ktorom v časti 1.2 ODPOVEDE A OTÁZKY bola znalkyňou stanovená škoda v rozsahu 15.400 Eur. Uviedol, že pojem škody Občiansky zákonník nedefinuje, avšak pod škodou sa rozumie akúkoľvek ujmu, ktorá vznikla subjektu súkromného práva zásahom do jeho subjektívnych práv. Pojem „škoda“ definuje judikatúra ako peniazmi vyjadriteľnú ujmu na majetku poškodeného, ktorú možno vyjadriť peňažným ekvivalentom, t.j. peniazmi (R 55/1971). V tejto súvislosti súd prvej inštancie dodal, že žalovaní stanovenie výšky škody žiadnym konkrétnym spôsobom nerozporovali, nakoľko primárne rozporovali skutočnosť, že vzniknutá škoda nebola v príčinnej súvislosti s ich konaním. Uviedol, že ďalším nevyhnutným predpokladom vzniku zodpovednosti za škodu je existencia príčinnej súvislosti medzi škodovou udalosťou a vzniknutou škodou. Ak nie sú zistené (zistiteľné) skutkové okolnosti (skutkový dej), za ktorých vznikla škoda, nemožno ani vyvodzovať, že škoda vznikla práve v príčinnej súvislosti s určitým protiprávnym konaním a že by bez tejto príčiny nenastala (Ro NS ČR z 8. 1. 2013, sp. zn. 32 Cdo 3478/2011). V danom prípade bolo jednoznačne preukázané, že bez konania žalovaných, teda objednania stavebných prác na nehnuteľnosti žalovaných 1/ a 2/, by nedošlo ku škodovej udalosti, a to poškodeniu rodinného domu žalobcu, vzniku trhlín na jeho dome a teda vzniku nákladov nevyhnutných na odstránenie spôsobenej škody. O vzťah príčinnej súvislosti ide vtedy, ak škoda vznikla následkom protiprávneho konania škodcu, teda ak je jeho konanie a škoda vo vzájomnom pomere príčiny a následku, a teda ak je doložené, že nebyť protiprávneho úkonu, ku škode by nedošlo. Ak bola príčinou vzniku škody iná skutočnosť, zodpovednosť za škodu nenastane; príčinou vzniku škody môže byť len tá okolnosť, bez existencie ktorej by škodový následok nevznikol. Pritom nemusí ísť o jedinou príčinu, ale postačí, ak ide o jednu z príčin, ktorá sa podieľa na nepriaznivom následku, o ktorého odškodnenie ide, a to o podstatnú príčinu (Ro NS ČR z 24. 4. 2003, sp. zn. 25 Cdo 1807/2001). Mal za to, že na základe uvedeného tak jednoznačne existuje príčinná súvislosť medzi vzniknutou škodou a spoločným konaním žalovaných. Žalovaní 1/ a 2/ boli ten subjekt, ktorý si objednal stavebné práce u tretieho subjektu - žalovaného 3/ (použil tretí subjekt pri svojej činnosti), pričom samotná škoda bola spôsobená zamestnancami žalovaného 3/. Bez príčiny,

teda objednávania stavebných prác žalovanými 1/ a 2/, nenastal by škodlivý následok, a to poškodenie rodinného domu žalobcu. Tretia osoba, ktorá bezprostredne vykonávala tieto stavebné práce nekonala vo vlastnom záujme, ale na základe pravdepodobne zmluvy o dielo (tvrdené aj žalovanými 1/ a 2/) medzi touto osobou ako zhotoviteľom stavebných prác a žalovanými 1/ a 2/ ako objednávateľmi. Tretia osoba vykonávala činnosť v záujme žalovaných, pričom nedošlo pri tejto činnosti ani k excesu, teda vybočeniu z predmetu činnosti tretej osoby. Predmetom jej činnosti bolo vykonávanie stavebných prác (v konaní nebola sporná skutočnosť), pričom uvedené tretia osoba aj prostredníctvom zamestnancov vykonávala. Pokiaľ ide o vymedzenie jednotlivých práv a povinností medzi žalovanými 1/ a 2/ ako objednávateľmi a žalovaným 3/ ako zhotoviteľom, napríklad aj ohľadne spôsobu vykonávania jednotlivých stavebných úprav a použitia vhodne zvolených pracovných nástrojov či postupov, toto môže byť predmetom skúmania a dokazovania iba vo vzťahu žalovaných 1/ a 2/ ako objednávateľov diela a žalovaného 3/ ako zhotoviteľa diela, nakoľko zmluva o dielo bola uzavretá iba medzi týmito subjektmi, žalobca nebol účastníkom tohto zmluvného vzťahu. Uvedené môže mať význam pri uplatnení napríklad regresnej náhrady žalovaných 1/ a 2/ vo vzťahu k žalovanému 3/ ako zhotoviteľovi diela. Poukázal na to, že ďalším predpokladom vzniku všeobecnej občianskoprávnej zodpovednosti za škodu je zavinenie škodcu. Zavinenie chápe Občiansky zákonník ako psychický vzťah, ktorý musí zahŕňať všetky znaky príslušnej skutkovej podstaty, teda protiprávny úkon, škodu a príčinnú súvislosť medzi nimi (porovnaj R 21/1981). Možno ho charakterizovať ako psychický vzťah zodpovedného subjektu k jeho vlastnému protiprávnemu úkonu, ako i ku škode ako následku tohto protiprávneho úkonu. Zavinenie je teda subjektívna kategória, zatiaľ čo protiprávnosť je objektívna kategória. Zavinenie je založené na prvku vedomia (predvídateľnosť vzniku škody) a prvku vôle (chcenie niečoho alebo uzrokovanie s určitým následkom určitého konania alebo opomenutia). Dodal, že všeobecná občianskoprávna zodpovednosť je založená na princípe zodpovednosti za predpokladané (prezumpované) nedbanlivostné zavinenie (pozri § 420 ods. 3 OZ). Dôkazné bremeno o tom, že škoda nevznikla zavineným konaním, spočíva na škodcovi, ktorý sa môže zodpovednosti zbaviť (exkulovať) preukázaním toho, že škodu nezavinil. Škodca je podľa súčasnej právnej úpravy povinný nahradiť skutočnú škodu bez ohľadu na formu zavinenia, nakoľko Občiansky zákonník neviaže rozsah náhrady škody na formu a druh zavinenia škodcu. Z pohľadu poškodeného totiž nie je dôležité, či mu bola škoda spôsobená z nedbanlivosti alebo úmyselne, ale aby mu bola škoda nahradená. Zavinenie sa však prejavuje ako okolnosť znižujúca rozsah nároku poškodeného na náhradu škody v zmysle § 441 OZ. Zodpovednosť za škodu nevzniká len z priameho protiprávneho úkonu fyzickej či právnickej osoby, ale aj vtedy, ak vznikla činnosťou osôb, ktorých zodpovedné subjekty na túto činnosť použili. Jedná sa o zodpovednosť za cudzie zavinenie. Poukázal aj na to, že ust. § 420 ods. 2 OZ vychádza z tzv. užšej koncepcie zodpovednosti za cudzie zavinenie, keď sú medzi princípálom a použitou osobou užšie právne väzby, keď použitá osoba koná v závislom vzťahu voči princípálovi (právny vzťah medzi princípálom a použitou osobou je v takom prípade založený spravidla pracovnou alebo obdobnou zmluvou). Na základe analógie je však potrebné uvedené ustanovenie použiť aj v tých prípadoch, keď Občiansky zákonník ukladá konkrétnemu subjektu zodpovednosť za škodu, ktorú spôsobila použitá osoba pri plnení jeho záväzku. Tak je tomu aj v prípade zmluvy o dielo. V týchto prípadoch prichádza do úvahy aj následný postih (regres) proti osobe, ktorá bola priamym pôvodcom vzniknutej škody. Konštatoval, že v danom prípade má zavinenie na strane žalovaných formu nedbanlivostného zavinenia, a to či už v prípade zodpovednosti za výber osoby, prostredníctvom ktorej žalovaný 3/ vykonával činnosť, pri ktorej došlo ku vzniku škody, alebo aj ohľadne konania konkrétnej osoby, ktorá bezprostredne škodu spôsobila. Jednoznačne v danom prípade nešlo o úmyselné poškodenie stavby zo strany žalovaného. Uviedol, že nedbanlivosť sa rozdeľuje na vedomú a nevedomú. Pri vedomej nedbanlivosti konajúci síce nechcel spôsobiť škodu, avšak vedel, že ju môže spôsobiť a bez primeraných dôvodov sa spoliehal na to, že ju nespôsobí. Pri vedomej nedbanlivosti vôľa škodcu nesmeruje ku škodlivému výsledku, ale škodca neprejavil dostatočné úsilie k zabráneniu vzniku škody. Pri nevedomej nedbanlivosti škodca nepredvídal možnosť spôsobenia škody, aj keď ju predvídať mal. V danom prípade tak možno uviesť, že žalovaní spoločne neprejavili dostatočné úsilie k zabráneniu vzniku škody, nakoľko napriek opakovaným námietkam na spôsob a vedenie stavebných úprav na ich nehnuteľnosti pokračovali aj v prácach na ktoré nemali stavebné povolenie (záznam z obhliadky na mieste), resp. nepostupovali takým technologickým postupom, ktorým by sa predišlo vzniku škody. Škoda v danom prípade vznikla činnosťou osoby, ktorú žalovaný 3/ ako zodpovedný subjekt na túto činnosť (stavebné práce) použil. Jedná sa o zodpovednosť za cudzie zavinenie. Pokiaľ ide o toto zavinenie tretej osoby, toto má tak isto formu nedbanlivostnú, keďže zamestnanec tretej osoby neprejavil dostatočné úsilie k zabráneniu vzniku škody minimálne v rozsahu vyžadovanom v ust. § 415 OZ, podľa ktorého je každý povinný počínať si v občianskoprávnom styku podľa podmienok konkrétnej situácie s takou starostlivosťou, aby pritom nespôsobil škodu, čo znamená, že je povinný zachovávať pri svojom

konaní s ohľadom na konkrétne podmienky vždy taký stupeň pozornosti, starostlivosti a ohľaduplnosti, ktorý je - objektívne posudzované - spôsobilý vždy zabrániť vzniku daných škôd. V tejto súvislosti súd prvej inštancie poukázal aj na tú skutočnosť, že z hľadiska zodpovednosti za škodu podľa § 420a OZ nie je podstatné, či škodu spôsobil osobne prevádzkovateľ (generálny zhotoviteľ) popri prípade jeho zamestnanci, alebo osoba, ktorú pri svojej práci použili (napr. subdodávateľ). Na základe uvedených skutočností a vykonaného dokazovania súd prvej inštancie dospel k záveru, že žalobcovi sa podarilo preukázať všetky náležitosti pre uplatnenie nároku na náhradu škody v dôsledku spoločného konania žalovaných 1/ až 3/ v zmysle § 420 OZ a § 420a OZ (pokiaľ ide o osobu žalovaného 3/), pričom ich zodpovednosť za vzniknutú škodu posúdil ako spoločné konanie v intenciách ustanovenia § 438 OZ. Z tohto dôvodu priznal žalobcovi náhradu škody 15.400 Eur a príslušenstvo pohľadávky v sume 1.679,38 Eur, t.j. náklady na znalecký posudok na stanovenie výšky škody a ako aj náklady na vypracovanie odborného posudku B. S. v sume 300 Eur, ktoré žalobca preukázal vyššie uvedenými listinnými dôkazmi - vystavené faktúry ako aj ich následné úhrady (výrok I.). Ako príslušenstvo pohľadávky mu nepriznal sumu 418,28 Eur - náklady so zaslaním výzvy na zaplatenie - pokus o zmier, ktorá predstavuje trovy právneho zástupcu v súvislosti so zaslaním predmetnej výzvy. Odôvodnil to tým, že predžalobná výzva v prípade uplatnenia nároku na všeobecnom súde nie je podmienkou konania tak, ako je tomu v prípade uplatnenia nároku v rámci upomínacieho konania. Z uvedeného dôvodu považoval takto vykonanú výzvu za neúčelnú, preto takýto nárok právneho zástupcu, ktorý nebol vykonaný účelne, nepriznal ako príslušenstvo pohľadávky. Podľa názoru súdu prvej inštancie nejde ani o trovy konania, pretože výzva bola vypracovaná právnym zástupcom žalobcu, aj zaslaná žalovaným pred začatím súdneho konania (§ 252 CSP). Na základe uvedených skutočností súd prvej inštancie v prevyšujúcej časti žalobu zamietol (výrok II.). Spolu s istinou zaviazal žalovaných spoločne a nerozdielne uhradiť žalobcovi aj zákonné úroky z omeškania 5,00 % ročne od 9.8.2022, t.j. počnúc dňom nasledujúcim po uplynutí 7 dňovej lehoty stanovenej vo výzve adresovanej žalovaným, až do zaplatenia. O lehote na plnenie súd prvej inštancie rozhodol v súlade s ustanovením § 232 ods. 3 CSP. Pri náhrade trov konania vychádzal z toho, že žalobca bol úspešný v plnom rozsahu (neúspešný bol len v nepatrnej časti príslušenstva pohľadávky) a preto mu priznal náhradu trov konania v plnom rozsahu.

3. Proti výroku II. rozsudku podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalobca z dôvodu podľa § 365 ods. 1 písm. h) CSP. Nesúhlasil s tvrdením súdu prvej inštancie, že predžalobná výzva v prípade uplatnenia nároku na všeobecnom súde nie je podmienkou konania, tak ako je tomu v rámci upomínacieho konania, preto ju nepovažoval za účelnú a nepriznal náhradu za túto výzvu ako príslušenstvo pohľadávky. Poukázal na § 121 ods. 3 OZ, podľa ktorého príslušenstvom pohľadávky sú úroky z omeškania, poplatok z omeškania a náklady spojené s jej uplatnením. Náklady spojené s uplatnením pohľadávky sú najmä trovy vzniknuté v súvislosti s uplatnením pohľadávky, a to aj v predsúdnom štádiu, pričom sa jedná najmä o náklady, ktoré priamo súvisia s uplatnením pohľadávky. Tieto náklady sa musia týkať splatnej pohľadávky a musia byť účelne vynaložené na to, aby sa dali úspešne uplatniť aj v súdnom spore ako hmotnoprávny nárok odlišný od trov konania. Má za to, že predžalobnú výzvu ako úkon právnej služby podľa § 13a ods. 1 písm. d) Vyhlášky č. 655/2004 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovania právnych služieb je potrebné považovať za uskutočnenú jej vyhotovením a odoslaním adresátovi. Náklady spojené s vyhotovením tejto výzvy spočívajúce v tarifnej odmene advokáta za vyhotovenie tohto úkonu právnej služby je celkom nepochybne potrebné považovať za náklady spojené s uplatnením pohľadávky v zmysle § 121 ods. 3 OZ, pričom v podrobnostiach odkázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3M Obdo/2/2010 zo dňa 9.6.2010. Poukázal aj na ustálenú rozhodovaciu prax všeobecných súdov (rozsudok Krajského súdu v Nitre sp. zn. 25CoCsp/17/2023, rozsudok Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 6Co/34/2022, rozsudok Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 14CoCsp/14/2020, rozsudok Krajského súdu v Trnave sp. zn. 11CoCsp/9/2020, rozsudok Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 8CoCsp/18/2020). Dodal, že predžalobnú výzvu nemožno považovať za neúčelnú aj z toho dôvodu, že na základe tejto výzvy boli žalovaní oboznámení s tým, že mu spôsobili škodu, akým spôsobom mu ju spôsobili a v akej výške. V prípade, ak by po doručení výzvy súhlasili s tým, že mu nahradia spôsobenú škodu, žalobu by nepodával. Výzva teda mohla zabrániť zbytočnému súdному sporu. Navyiac od doručenia výzvy sa žalovaným odvíja aj ich omeškание a vznik jeho nároku na zaplatenia úrokov z omeškania. Navrhol, aby odvolací súd zmenil rozhodnutie súdu prvej inštancie vo výroku II. tak, že žalovaným uloží spoločne a nerozdielne zaplatiť mu sumu 418,28 Eur do troch dní od právoplatnosti rozsudku a prizná mu nárok na náhradu trov odvolacieho konania v celom rozsahu.

4. Žalovaní sa k odvolaniu žalobcu nevyjadrili.

5. Proti výrokom I. a III. rozsudku podali v zákonom stanovenej lehote odvolanie aj žalovaní 1/, 2/, 3/ z dôvodov podľa § 365 ods. 1 písm. b), f) a h) CSP. Počas celého konania namietali, že odborné vyjadrenie B. T. S., Csc. nemá dôkaznú silu znaleckého posudku a záver v ňom uvedený je neodôvodnený a nepreskúmateľný. B. S. vôbec neuviedol konkrétny dôvod vzniku trhlín. Možno sa len domnievať, že týmto majú byť vibrácie zo stavebnej činnosti žalovaných, keďže B. S. zdôrazňuje neexistenciu dilatačnej škáry a zariadenia, ktorými mali byť stavebné práce vykonávané. Zdôraznili, že B. S. nebol nikdy prítomný na ich stavbe a objektívne nemohol vedieť, akým spôsobom boli práce vykonávané. Dodali, že v rámci svojho písomného vyjadrenia zo dňa 3.1.2024 predložili statický výpočet vypracovaný B. K. D., autorizovaným stavebným inžinierom pre statiku stavieb, z ktorého vyplýva, že stavby žalovaných 1/ a 2/ a žalobcu sa nedotýkajú, je medzi nimi dilatačná škára minimálne 20 mm. K tomuto záveru dospel statik na základe vykonanej sondáže, čo žalovaní tiež preukázali fotkou, z ktorej nepochybne vyplýva, že medzi múrom žalobcu (biely pórobetón) a múrom žalovaných 1/ a 2/ (červená tehla) je medzera. V žiadnom prípade domy nie sú spojené spoločnou stenou tak, ako to tvrdili B. S. vo svojom odbornom posudku, či B. R. vo svojom znaleckom posudku č. 26/2024, či žalobca počas svojho výsluchu. Súd prvej inštancie však tieto dva dôkazy vo svojom odôvodnení vôbec nespomína. Ide pritom o kľúčový argument, ak sú totiž stavby žalobcu a žalovaných 1/ a 2/ fyzicky oddelené dilatačnou škárou a každá budova má vlastný nosný systém obvodových stien, je logicky vylúčené, aby sa vibrácie zo stavebnej činnosti na stavbe žalovaných 1/ a 2/ prenášali na stavbu žalobcu. Poukázali na to, že judikatúru ESĽP, či ústavného súdu, nevyžaduje, aby v odôvodnení rozhodnutia bola daná odpoveď na každý argument strany. Ak však ide o argument, ktorý je pre rozhodnutie kľúčový, vyžaduje sa osobitná odpoveď práve na tento argument (nález Ústavného súdu SR sp. zn. I. ÚS 533/2016 zo dňa 9.11.2016, rozhodnutie ESĽP vo veci Vetrenko vs. Moldavsko zo dňa 18.5.2010, rozhodnutie ESĽP Ruiz Toria vs. Španielsko a ďalšie). Keďže uvedená argumentácia a dôkazy predložené žalovanými neboli považované za podstatné a neboli v odôvodnení rozsudku dostatočne vyargumentované, bol naplnený odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. b) CSP. Zdôraznili, že vzťah príčiny a následku musí byť priamy, bezprostredný, neprerušovaný, nestačí, ak je iba sprostredkovaný. Pri zisťovaní príčinnej súvislosti treba v dôsledku toho skúmať, či v komplexe skutočností prichádzajúcich do úvahy, ako (priama) príčina škody existuje skutočnosť, s ktorou zákon spája zodpovednosť za škodu (rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5Cdo/126/2009). Konštatovali, že B. S. vo svojom odbornom vyjadrení neposkytol žiadne odborné podklady, len prezentoval záver o príčinnej súvislosti. S ohľadom na to, je pochopiteľné, že súd nedokázal relevantne odôvodniť príčinu vzniku škody a príčinnú súvislosť vyvodil de facto len na základe časového hľadiska. Namietajú aj tvrdenie súdu prvej inštancie, že vznik trhlín a prasklín potvrdili svojimi svedeckými výpoveďami tak príslušník mestskej polície ako aj svedkyňa C. O.. Uviedli, že príslušník mestskej polície JUDr. Jaroslav Kucharčík len uviedol, že trhliny videl, k tomu kedy tieto trhliny vznikli, ako aj k príčine ich vzniku sa nevyjadroval. C. O. síce videla nehnuteľnosť žalobcu aj pred uskutočnením stavebných prác žalovanými, avšak táto vo svojej výpovedi zavádzala, keď po konfrontovaní s tvrdením B. O. z pasportizácie stavby o existencii trhlín skoršieho dáta, popisovala vznik trhlín na sadrokartónovom podklade a zotrvala na top stave nehnuteľnosti aj napriek viditeľnej skoršej oprave trhliny na fotke pasportizácie zobrazujúcej priečku na druhom nadzemnom podlaží. Nehnuteľnosť žalobcu teda preukázateľne mala trhliny už pred začatím stavebných prác žalovaných a C. O. vo veci vypovedala zaujato v prospech žalobcu. Z odôvodnenia rozhodnutia taktiež nie je jasné, akým spôsobom vypracovaná pasportizácia stavby žalobcu mala vyvracať tvrdenia žalovaných o tom, že vzniknuté praskliny či trhliny boli spôsobené vekom samotnej stavby žalobcu. V pasportizácii nie je zachytený stav nehnuteľnosti žalobcu pred vznikom trhlín, resp. pred začatím stavebných prác žalovanými. Zopakovali, že v písomnom vyjadrení opakovane spochybňovali kvalitatívne aspekty, nedostatky a veľmi vysoké ocenenie škody predžalobného znaleckého posudku č. 26/2021, ktorý vypracovala B. D. R.. Zdôraznili, že z porovnania fotodokumentácie z pasportizácie a z jednotlivých ohliadok uskutočnených za účelom vypracovania znaleckého posudku by malo byť zrejme zväčšovanie sa trhlín v omietke žalobcu. Ani súd prvej inštancie však takýto záver nevyvodzuje. Žalovaní 1/ a 2/ majú za to, že nie sú zodpovední za škodu v zmysle § 420 OZ z dôvodu porušenia všeobecnej prevenčnej povinnosti v zmysle § 415 OZ, pričom uvádzajú, že v konaní nie je sporné, že na uskutočnené stavebné práce využili žalovaného 3/. Zdôraznili, že prevenčná povinnosť zahŕňa iba bežnú mieru opatrnosti vo vzťahu ku konkrétnej situácii, pričom je zrejme, že žalovaní 1/ a 2/ si ako vlastníci upravujúci svoju nehnuteľnosť dostatočným spôsobom splnili svoju povinnosť vykonať dostatočné zabezpečovacie opatrenia v zmysle § 127 ods. 1 druhá veta OZ tým, že postupovali v súlade so stavebnými predpismi a že na realizáciu stavebných prác využili žalovaného 3/, čím jednoznačne konali v súlade s § 415 OZ. Zdôraznili, že na uskutočnené stavebné práce nepotrebovali stavebné povolenie, ani ohlásenie stavebnému úradu. To potvrdzujú

aj dve miestne šetrenia stavebného úradu v dňoch 6.5.2021 a 25.5.2021, pri ktorých bolo zistené, že vlastníci realizovali bežné udržiavacie práce. Záver súdu prvej inštancie, že nepostupovali takým technologickým postupom, ktorým by sa predišlo vzniku škody je nepreskúmateľný, ak súd neuvedie, akým konkrétnym technologickým postupom postupovali a akým postupovať mali. Napriek tomu, že súd prvej inštancie v odôvodnení rozdeľuje nedbanlivosť na vedomú a nevedomú, zavinenie žalovaných 1/ a 2/ špecifikuje len všeobecne ako nedbanlivostné. V prípade vedomej nedbanlivosti je nevyhnutné, aby žalovaní 1/ a 2/ vedeli, že vykonanými stavebnými prácami môžu spôsobiť škodu, avšak bez primeraných dôvodov sa spoliehali na to, že ju nespôsobia. Za predpokladu, že súd posúdil zavinenie žalovaných 1/ a 2/ ako vedomú nedbanlivosť, znamená to, že dospel k záveru, že žalovaní 1/ a 2/ pred uskutočnením stavebných prác vedeli, že nimi môžu poškodiť stavbu žalobcu. Túto vedomosť teda mali mať podľa súdu žalovaní aj napriek tomu, že stavby žalobcu a žalovaných 1/ a 2/ sú preukázateľne oddelené a samostatné. Vychádza teda otázka, na základe čoho má súd prvej inštancie preukázanú vedomostnú zložku zavinenia u žalovaných 1/ a 2/, keď títo uviedli, že nevedeli, že môžu spôsobiť škodu na nehnuteľnosti žalobcu. Odôvodnenie napadnutého rozsudku v tejto časti chýba. Ak by sa zavinenie žalovaných 1/ a 2/ malo považovať ako nevedomá nedbanlivosť, muselo by sa vychádzať z toho, že žalovaní 1/ a 2/ síce o možnosti vzniku škody na susednej nehnuteľnosti nevedeli, avšak vzhľadom na okolnosti a na svoje osobné pomery vedieť mali a mohli. Žalovaní 1/ a 2/ poukázali na to, že nemajú vzdelanie stavebného zamerania. Domnievajú sa, že možný vznik škody počas obúchavania omietok by vzhľadom na okolnosti (existencia dilatačnej škáry medzi stavbami) nemohla predpokladať ani osoba so stavebným vzdelaním. Majú za to, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam (mal za preukázanú existenciu príčinnej súvislosti), vec nesprávne právne posúdil (konanie žalovaných 1/ a 2/ posúdil ako zavinené porušenie právnej povinnosti) a zároveň nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (nedostatočné odôvodnenie napadnutého rozsudku). Navrhli, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zmenil tak, že žalobu zamietne a žalovaným prizná náhradu trov konania v rozsahu 100%. Zároveň navrhli, aby im odvolací súd priznal právo na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100%.

6. Žalobca vo vyjadrení k odvolaniu žalovaných uviedol, že žiaden z odvolacích dôvodov uvedených žalovanými nie je naplnený. Má za to, že rozhodnutiu súdu prvej inštancie nemožno vytknúť nedostatočné zistenie skutkového stavu, ani že by vzal do úvahy skutočnosti, ktoré z vykonaných dôkazov alebo prednesov sporových strán nevyplývajú, že by opomenul niektoré rozhodujúce skutočnosti, ktoré boli vykonanými dôkazmi preukázané, alebo že by v jeho hodnotení dôkazov bol logický rozpor, príp. že by výsledok jeho hodnotenia dôkazov nezodpovedal tomu, čo malo byť zistené spôsobom vyplývajúcim z § 192 až § 194 CSP, alebo že by na zistený skutkový stav aplikoval nesprávne zákonné ustanovenie, alebo použité zákonné ustanovenia nesprávne vyložil. Rozsudok nie je ani nepreskúmateľný a nemá ani inú vadu, ktorá by mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Obsahom odvolania žalovaných je v rozhodujúcej miere len poukazovanie na skutočnosti, s ktorými sa súd prvej inštancie vo svojom rozhodnutí riadne vysporiadal a náležite ich odôvodnil. Čo sa týka pripomienok žalovaných k znaleckému posudku č. 26/2021 B. R., možno ich považovať len za laické vyjadrenia, ktoré neoprávnene a bezdôvodne zasahujú do odbornosti súdnych znalcov. Žalovaní nepredložili žiaden listinný ani iný relevantný dôkaz. Ich pripomienky k posudku sú ničím nepodložené konštrukcie a domnienky, ktoré sú pre podstatu konania vo veci samej irelevantné. Zdôraznil, že škody, ktoré mu boli spôsobené sú preukázateľne zdokumentované v znaleckom posudku. Tento bol vypracovaný na základe štyroch miestnych obhliadok znalcami, pri ktorých bola zaznamenaná postupná gradácia vzniknutých poškodení spôsobených stavebnými prácami realizovanými od 8.4. do konca mája 2021 v dome žalovaných 1/a 2/, čo potvrdzuje skutočnosť, že škody a porušenia rodinného domu vznikli v dôsledku stavebných prác v susednom dome. K existencii dilatačnej škáry uviedol, že tento svoj „kľúčový argument“ žalovaní sami spochybnili a vyvrátili jeho opodstatnenosť a platnosť v správach, ktoré predložili Stavebnému úradu mesta Košice – pracovisko Juh dňa 26.2.2024 k svojej žiadosti o povolenie odstránenia časti stavby Lichardova 7. V správach je uvedené, že sa jedná o dvojdom so spoločnou štítovou stenou s objektom Lichardova 9, že štítová stena je pevne spojená s objektom Lichardova 9. Taktiež, že na základe zistení z prieskumu môžu vyhodnotiť, že západná stena riešeného objektu je spoločnou stenou s vedľajším objektom. Nie je tak možné túto konštrukciu v rámci rekonštrukcie odstrániť. Má za to, že uvedené argumenty žalovaných v odvolaní sú irelevantné a nesúvisia s predmetom konania. Otázka existencie dilatačnej medzery je predmetom iného, t.j. stavebného konania, nie predmetom súdneho konania o náhrade škody, ktorú spôsobili stavebnými prácami v dome Lichardova 7 ako to preukazuje znalecký posudok č. 26/2021. Zdôraznil,

že po začatí prác bol konateľ žalovaného 3/ upozornený na vznik škôd. Žalovaní 1/ a 2/ boli na vznik škôd upozornený aj písomne listom zo dňa 15.4.2021. Žalovaní teda vedeli o vzniku škôd na stavbe Lichardova 9 bezprostredne po začatí stavebných prác a napriek tomu v týchto prácach ďalej pokračovali. Navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti potvrdil a žalovaným uložil povinnosť nahradiť mu trovy odvolacieho konania v celom rozsahu.

7. Žalovaní 1/, 2/ a 3/ vo vyjadrení k vyjadreniu žalobcu uviedli, že námietky týkajúce sa chýb a nedostatkov znaleckého posudku, ktoré vzniesli v priebehu sporu sú všeobecného charakteru a na ich posúdenie nie je nevyhnutné vzdelanie stavebného smeru. Ak napríklad znalec uvedie, že obklady sú poškodené na 92 % a omietky na 10 % a následne poškodenie 92 % použije na plochu omietok (nie obkladov), ide o zásadnú logickú chybu, ktorú môže namietat úplne každý. Rovnako aj zmätočnosť fotodokumentácie jednotlivých obhliadok. Namietali, že žalobcom predkladané dôkazy nemožno v zmysle § 366 CSP použiť v odvolacom konaní. Žalobcovi bolo riadne doručené ich vyjadrenie zo dňa 3.1.2024, v ktorom predložili statický výpočet B. D., aj fotografiu realizovanej sondy preukazujúcej existenciu dilatačnej škáry a faktické oddelenie oboch stavieb. Žalobca teda mal možnosť sa k týmto dôkazom vyjadriť, či už písomne alebo ústne na ďalšom pojednávaní. Nie je tak daný dôvod v zmysle § 366 CSP na použitie týchto novôt v odvolacom konaní. Napriek tomu sa k predloženým dôkazom v krátkosti vyjadrili s tým, že predmetné dokumenty žalobca predložil v rámci svojho vyjadrenia k odvolaciu účelovo nekompletné. V stavebno-technickom prieskume vypracovanom B. K. A. je jednoznačne uvedené, že západná stena je po celej hrúbke murovaná z plnej pálenej tehly a jej hrúbka je cca 600 mm. Z vnútornej strany ani z exteriérovej strany nebola omietnutá. Za touto stenou sa nachádzala vzduchová medzera hĺbky cca 30 mm a ďalšia stena murovaná z pórobetónových tvárnic. Tento záver je preukázaný fotkou z uskutočnenej sondáže a schémy skladby západnej steny. Ďalej uviedli, že o skutočnosti, že oba objekty sú staticky nezávislé musí mať žalobca vedomosť, keďže tento záver mu bol prezentovaný zo strany spoločnosti ERBI - STATIKA STAVIEB, s.r.o. aj v samostatnom písomnom stanovisku. V konečnom dôsledku tak žalobcom predložené dôkazy len potvrdzujú, že súd prvej inštancie sa touto otázkou vôbec nezaoberal a mala by byť predmetom ďalšieho dokazovania po zrušení napadnutého rozsudku odvolacím súdom.

8. Žalobca vo vyjadrení k vyjadreniu žalovaných uviedol, že uvedené vyjadrenie nepojednáva o podstate žaloby v jej samotnom obsahu, ale vyjadruje sa k skutočnostiam nesúvisiacim s predmetom súdneho sporu, ktorým je náhrada škody. Dokazovaním vykonaným súdom prvej inštancie boli jednoznačne preukázané všetky zákonné predpoklady vzniku zodpovednosti za škodu spôsobenú konaním žalovaných. Má za to, že súd prvej inštancie úplne zistil skutkový stav, správne aplikoval príslušné ustanovenie právneho poriadku a v nadväznosti na to vyvodil správny právny záver, ktorý aj náležite odôvodnil na základe dokazovania vykonaného v rozsahu dostatočnom pre úplné zistenie skutkového stavu. Vykonané dôkazy vyhodnotil podľa ust. § 191 ods. 1, 2 CSP. Z týchto dôkazov dospel k správnym skutkovým zisteniam, na ktorých založil aj svoje rozhodnutie. Obsahom odvolania žalovaných je v rozhodujúcej miere len poukazovanie na skutočnosti, s ktorými sa súd prvej inštancie vo svojom rozhodnutí riadne vysporiadal a náležite ich odôvodnil. Vyjadrenia žalovaných nemajú vplyv na vecnú správnosť rozsudku a nie sú spôsobilé privodiť zmenu napadnutého rozsudku. Nepovažuje za opodstatnené predkladať ďalšie vyjadrenia k irelevantným a zmätočným vyjadreniam žalovaných, ktorými sa prolonguje celé konanie a ktoré majú za cieľ oddeľovanie právoplatného skončenia veci. Navrhol, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdil a žalovaným uložil povinnosť nahradiť mu trovy odvolacieho konania v celom rozsahu.

9. Ďalšie vyjadrenia predložené neboli.

10. Podľa § 121 ods. 3 OZ príslušenstvom pohľadávky sú úroky, úroky z omeškania, poplatok z omeškania a náklady spojené s jej uplatnením.

11. Podľa § 415 OZ, každý je povinný počínať si tak, aby nedochádzalo ku škodám na zdraví, na majetku, na prírode a životnom prostredí.

12. Podľa § 420 ods. 1 OZ, každý zodpovedá za škodu, ktorú spôsobil porušením právnej povinnosti.

13. Podľa § 420 ods. 2 OZ, škoda je spôsobená právnickou osobou alebo fyzickou osobou, keď bola spôsobená pri ich činnosti tými, ktorých na túto činnosť použili. Tieto osoby samy za škodu takto

spôsobenú podľa tohto zákona nezodpovedajú; ich zodpovednosť podľa pracovnoprávných predpisov nie je tým dotknutá.

14. Podľa § 420a ods. 1 OZ, každý zodpovedá za škodu, ktorú spôsobí inému prevádzkovou činnosťou.

15. Podľa § 420a ods. 2 OZ, škoda je spôsobená prevádzkovou činnosťou, ak je spôsobená a) činnosťou, ktorá má prevádzkovú povahu, alebo vecou použitou pri činnosti, b) fyzikálnymi, chemickými, prípadne biologickými vplyvmi prevádzky na okolie, c) oprávneným vykonávaním alebo zabezpečením prác, ktorými sa spôsobí inému škoda na nehnuteľnosti alebo sa mu podstatne sťaží alebo znemožní užívanie nehnuteľnosti.

16. Podľa § 420a ods. 3 OZ, zodpovednosti za škodu sa ten, kto ju spôsobil, zbaví, len ak preukáže, že škoda bola spôsobená neodvratiteľnou udalosťou nemajúcou pôvod v prevádzke alebo vlastným konaním poškodeného.

17. Podľa § 438 ods. 1 OZ, ak škodu spôsobí viac škodcov, zodpovedajú za ňu spoločne a nerozdielne.

18. Podľa § 366 CSP prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

a) sa týkajú procesných podmienok,

b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,

c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo

d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

19. Podľa § 387 ods. 1 CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

20. Podľa § 387 ods. 2 CSP, ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

21. Krajský súd v Košiciach ako odvolací súd (§ 34 CSP) prejednal odvolanie žalobcu a žalovaných ako podané včas, oprávnenou osobou proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné, bez nariadenia odvolacieho pojednávania v zmysle ust. § 385 ods. 1 CSP a contrario v rozsahu vyplývajúcom z § 379 CSP a § 380 CSP a z hľadísk uplatnených odvolacích dôvodov (§ 365 ods. 1 písm. b), f) a h) CSP) a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu ani odvolanie žalovaných nie je dôvodné.

22. Odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. b) CSP je naplnený vtedy, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Obsah práva na spravodlivý proces je pomerne široký, medzi jeho zložky možno zaradiť predovšetkým právo na prístup k súdu, právo na súd zriadený zákonom, právo na nezávislý a nestranný súd, právo na zákonného sudcu, právo na prejednanie sporu v primeranej lehote, právo na riadne poučenie o procesných právach a povinnostiach, právo byť vypočutý, právo navrhovať dôkazy a vyjadrovať sa k nim, kontradiktórnosť konania, rovnosť zbraní, zákaz prekvapivých rozhodnutí, zákaz ľubovôle, právo na vyporiadanie sa so všetkými relevantnými skutočnosťami v konaní zo strany súdu, právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia, právo na preskúmanie rozhodnutia. Porušenie ktoréhokoľvek čiastkového práva strany sporu postupom súdu predstavuje pochybenie súdu. O naplnenie odvolacieho dôvodu v zmysle § 365 ods. 1 písm. b) CSP však pôjde vtedy, ak nesprávny procesný postup súdu, znemožňujúci realizáciu práv strany sporu, dosiahne určitú intenzitu, ktorá odôvodní záver o tom, že celé konanie sa nejaví ako spravodlivé. Konkrétne pochybenie súdu preto musí byť hodnotené v kontexte celého konania zohľadňujúc možnosť zvrátenia nesprávneho postupu, jeho následky a pod.

23. Odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. f) CSP je daný v prípade nesprávneho postupu súdu prvej inštancie pri hodnotení výsledkov vykonaného dokazovania, teda v prípade, ak súd vzal do úvahy skutočnosti, ktoré z dôkazov nevyplynuli alebo neboli stranami sporu prednesené, prípadne nevyšli počas konania nijak inak najavo. Môže sa jednať aj o prípad, keď súd neprihliadol na skutočnosti, ktoré

boli preukázané alebo vyšli počas konania najavo inak. O nesprávne skutkové zistenie môže ísť aj v prípade, ak dôjde k logickému rozporu v hodnotení dôkazov, t.j. skutočnosti, ktoré vyplynuli z prednesov strán alebo vyšli v konaní najavo inak, súd vyhodnotil tak, že to vyvoláva logický rozpor. Skutkové zistenia nezodpovedajú vykonaným dôkazom, ak výsledok hodnotenia dôkazov nie je v súlade s § 191 ods. 1, 2 CSP, alebo ak výsledok hodnotenia dôkazov nezodpovedá tomu, čo malo byť zistené spôsobom vyplývajúcim z § 192, § 193 a § 205 CSP, pričom sa jedná o také skutkové zistenia, na základe ktorých súd prvej inštancie vec posúdil po právnej stránke.

24. K odvolaciemu dôvodu podľa § 365 ods. 1 písm. h) CSP odvolací súd uvádza, že vo všeobecnosti je právnym posúdením činnosť súdu, pri ktorej aplikáciou konkrétnej právnej normy na zistený skutkový stav vyvodzuje zo skutkových zistení, aké práva a povinnosti majú subjekty konania podľa hmotného práva. Nesprávnym právnym posúdením je potom potrebné rozumieť omyl v tomto postupe, a teda nesprávnosť pri aplikácii práva na skutkové zistenia. O mylnú aplikáciu právnych predpisov ide, ak súd neaplikoval právnu normu vôbec, alebo ak použil iný právny predpis, než ktorý mal správne použiť, alebo ak aj aplikoval správny predpis, ktorý si nesprávne interpretoval alebo napokon ak aplikoval správny predpis, ktorý tiež správne interpretoval avšak právnu normu nesprávne na zistený skutkový stav použil, v skutkových okolnostiach teda z právnej normy vyvodil nesprávne závery o právach a povinnostiach strán.

25. Odvolací súd konštatuje, že v § 415 OZ je vyjadrená povinnosť každého účastníka občianskoprávných vzťahov predchádzať škodám. Ide nielen o povinnosť dodržiavať to, čo je ustanovené zákonom alebo zmluvou, ale aj o povinnosť konať tak, aby nedochádzalo ku škodám (tzv. prioritá prevencie). To znamená, že každý je povinný zachovať taký stupeň opatrnosti, ktorý je spôsobilý zabrániť alebo aspoň čo najviac obmedziť riziko vzniku škôd na živote, zdraví či majetku. Použitie § 415 OZ prichádza do úvahy len v prípadoch, ak nie je konkrétna právna úprava vzťahujúca sa na konanie, ktorého protiprávnosť sa posudzuje. Všeobecná občianskoprávna prevencia podľa § 415 OZ je právnou povinnosťou, ktorej porušenie predstavuje protiprávne konanie a má za následok, pri splnení ďalších podmienok, vznik všeobecnej občianskoprávnej povinnosti podľa § 420 OZ.

26. Ustanovenie § 420 OZ zakladá všeobecnú klauzulu zodpovednosti za škodu, ktorá sa uplatní všade tam, kde nejde o osobitnú skutkovú podstatu zodpovednosti za škodu (§ 420a a nasl. OZ). Táto zodpovednosť spočíva na zavinenom spôsobení škody. Jeho právnym základom je protiprávne konanie škodcu, z ktorého vznikne škoda inej fyzickej alebo právnickej osobe. Obsahom záväzkového vzťahu medzi škodcom a poškodeným je povinnosť škodcu nahradiť škodu a právo poškodeného uplatniť právo na jej náhradu. Zodpovednosť za škodu spôsobenú porušením právnej povinnosti možno uplatniť, ak sú splnené nasledovné predpoklady zodpovednosti za škodu:

- a) porušenie právnej povinnosti (existencia protiprávneho úkonu),
- b) vznik škody ako majetkovej ujmy,
- c) existencia príčinnej súvislosti medzi protiprávnym úkonom škodcu a vzniknutou škodou,
- d) zavinenie toho, kto škodu svojím protiprávnym úkonom spôsobil.

Na to, aby sa úkon mohol kvalifikovať ako protiprávny, zákon vyžaduje porušenie právnej povinnosti, ktorá je uložená fyzickej alebo právnickej osobe. Právna povinnosť môže vyplývať priamo z právnych predpisov, zo zmluvy, iných právnych úkonov alebo z iných právnych skutočností. Nevyhnutným predpokladom vzniku zodpovednosti za škodu je samotný vznik škody. Pod škodou treba rozumieť akúkoľvek ujmu, ktorá vznikla subjektu súkromného práva zásahom do jeho subjektívnych práv. Judikatúra ju definuje ako peniazmi vyjadriteľnú ujmu na majetku poškodeného. Ďalším nevyhnutným predpokladom vzniku zodpovednosti za škodu je existencia príčinnej súvislosti medzi škodovou udalosťou (protiprávnym konaním škodcu) a vzniknutou škodou. V prípade sporu zisťuje príčinnú súvislosť súd. Dôkazné bremeno zaťažuje poškodeného. Bez bezpečného preukázania príčinnej súvislosti medzi protiprávnym konaním škodcu a vznikom škody nemôže súd priznať náhradu škody. Súd však nemôže ignorovať všeobecné zákonitosti, ktoré sa týkajú skutkovej stránky príčinnej súvislosti. Zavinenie, ako posledný nevyhnutný predpoklad všeobecnej zodpovednosti za škodu, možno charakterizovať ako psychický vzťah zodpovedného subjektu k jeho vlastnému protiprávnemu úkonu, ako i ku škode ako následku tohto protiprávneho úkonu. Zavinenie je teda subjektívna kategória, zatiaľ čo protiprávnosť je objektívna kategória. Zavinenie je založené na prvku vedomia a prvku vôle. Objektívnosť protiprávnosti spočíva v tom, že k porušeniu práva došlo bez ohľadu na úmysel alebo nedbanlivosť škodcu. Fyzická alebo právnická osoba zodpovedá za protiprávne spôsobenú škodu aj v prípade, ak bola škoda spôsobená tými, ktorí plnili jej úlohy, a ku škode došlo v rámci plnenia týchto úloh.

27. V ustanovení § 420a OZ je upravená zodpovednosť každej právnickej alebo fyzickej osoby za škodu spôsobenú jej prevádzkovou činnosťou. Za takú treba považovať organizovanú cieľavedomú činnosť uvedenú v § 420a ods. 2 OZ. Ide o každú fakticky a sústavne vykonávanú činnosť spojenú s prevádzkou právnickej alebo fyzickej osoby, a to bez ohľadu na to, či ide o činnosť povolenú alebo nepovolenú. Predpokladom zodpovednosti podľa § 420a OZ nie je zavinenie osoby zodpovednej za škodu, pretože ide o objektívnu zodpovednosť. Poškodený pri uplatňovaní svojho nároku nemusí dokazovať porušenie konkrétnej právnej povinnosti na strane prevádzkovateľa, ale len to, že škoda bola vyvolaná osobitnou povahou prevádzkovej činnosti. Ust. § 420a OZ nevyžaduje na strane vykonávateľa prevádzkovej činnosti protiprávny úkon ani zavinenie. Zákon vychádza zo zásady, že ten, kto má z prevádzkovej činnosti prospech, musí znášať prísnejšie podmienky zodpovednosti. Tejto zodpovednosti sa môže prevádzkovateľ zbaviť len z dôvodov uvedených v § 420a ods. 3 OZ a to, že a) škoda bola spôsobená neodvratiteľnou udalosťou nemajúcou pôvod v prevádzke alebo b) že škodu si spôsobil sám poškodený.

28. Žalovaní 1/, 2/ a 3/ v odvolaní argumentujú skutočnosťami ohľadom nepreukázania príčinnej súvislosti, medzi stavebnými prácami na dome žalovaných 1/ a 2/ a vznikom škody na dome žalobcu, ako aj poukazaním na absenciu zavinenia, ktoré uvádzali už v konaní pred súdom prvej inštancie a s ktorými sa súd prvej inštancie náležite a správne vysporiadal pri rozhodovaní daného sporu, preto ich odvolacie námietky nie sú spôsobilé spochybniť vecnú správnosť napadnutého rozsudku a neumožňujú prijať iné závery. Odvolací súd má za to, že súd prvej inštancie na základe vykonaného dokazovania správne uzavrel, že na nehnuteľnosti žalobcu vznikla škoda v príčinnej súvislosti so stavebnými prácami, ktoré pre žalovaných 1/ a 2/ vykonával žalovaný 3/ ako osoba oprávnená na výkon týchto prác. K tomuto záveru dospel po zhodnotení jednotlivých listinných dôkazov, predovšetkým zo znaleckého posudku č. 26/2021 B. R. ako aj odborného vyjadrenia B. S., ktorý ako odborníci jednoznačne uviedli, že vznik popísaných porúch - trhlín na dome súp. č. XXX R. F. G. H. E. I. X je v priamej príčinnej súvislosti so stavebnými aktivitami vykonávanými na susednom rodinnom dome na H. E. I. X. Vznik trhlín a prasklín potvrdila aj svedkyňa C. O., ktorá navyš vedela porovnať nehnuteľnosť žalobcu pred a po začatí stavebných prác. Naproti tomu žalovaní v priebehu sporu v tomto kontexte neprezentovali také dôkazy, ktoré by uvedené závery súdu prvej inštancie spochybňovali. Tvrdenie žalovaných, že uvedené praskliny či trhliny boli spôsobené vekom samotnej stavby žalobcu vyvracia aj predložená pasportizácia stavby žalobcu, ktorú si žalobca nechal vyhotoviť. Navyš, ako bolo uvedené vyššie, žalovaný by sa mohli zodpovednosti zbaviť iba preukázaním, že škoda bola spôsobená neodvratiteľnou udalosťou nemajúcou pôvod v prevádzke alebo že škodu si spôsobil sám poškodený, čo nepreukázali. Skutočnosť, či medzi domami bola alebo nebola dilatčná medzera z hľadiska zodpovednosti za škodu nemá právnu relevanciu. Z vykonaného dokazovania bolo nesporne zistené, že škoda bola spôsobená v zmysle § 420a ods. 2 písm. c) OZ prevádzkovou činnosťou žalovaného 3/, ktorého objektívna zodpovednosť je potom daná podľa § 420a ods. 1 OZ. Zodpovednosť žalovaných 1/ a 2/ vyplýva z porušenia ich prevenčnej povinnosti podľa § 415 OZ, keďže pri rekonštrukčných prácach si mali počínať tak, aby nedochádzalo ku škodám na dome žalobcu. Výška škody bola zistená znaleckým posudkom.

29. Žalovaní 1/, 2/ a 3/ v odvolaní namietali aj neprímerane vysoké ocenenie škody v predložennom znaleckom posudku č. 26/2021 B. R. v dôsledku nesprávne zvolenej metodiky výpočtu škody, nesprávnych výpočtov poškodených plôch, či nesprávne zvoleným spôsobom odstránenia škody. Odvolací súd poukazuje na to, že aj keď znalecký posudok č. 26/2021 B. R. bol žalovaným doručený spolu so žalobou, žalovaní sa k výške škody a spôsobu jej výpočtu počas konania na súde prvej inštancie nevyjadrili, výšku škody namietali až v podanom odvolaní, čo odvolací súd považoval za neprípustnú novotu.

30. Odvolací súd dodáva, že ak odvolateľ v odvolaní vymedzí odvolacie dôvody podľa § 365 ods. 1 písm. b), e) až h) CSP, právo na uvedenie prípadných novôt bude podmienené nezavinením doterajšieho nepoužitia týchto skutočností a dôkazov. Je úlohou odvolateľa v odvolaní dokázať, že nové prostriedky procesného útoku a procesnej obrany, ktoré uvádza, až teraz nemohol v doterajšom priebehu konania použiť bez svojej viny. Ak tento predpoklad úspešne nesplní, na novoty nemôže odvolací súd prihliadať. Žalovaní žiadnym spôsobom nedokázali, prečo sa bez svojej viny k výške škody v predložennom znaleckom posudku počas konania pred súdom prvej inštancie nevyjadrili, preto odvolací súd na túto ich námietku nemohol prihliadať.

31. Odvolací súd posúdil napadnuté výroky I. a III. rozhodnutia v rozsahu a z dôvodov uvedených žalovanými v podanom odvolaní. Konštatuje, že súd prvej inštancie vykonal vo veci dokazovanie v rozsahu dostatočnom pre náležité zistenie skutkového stavu, vykonané dôkazy vyhodnotil podľa § 191 a § 192 CSP, z týchto dôkazov dospel k správnym skutkovým zisteniam, na ktorých aj založil svoje rozhodnutie, zo zisteného skutkového stavu vyvodil správny právny záver, pričom rozsudok aj náležite odôvodnil a nebolo zistené také porušenie procesných práv ani iná vada konania, ktoré by mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, preto odvolací súd rozsudok v napadnutom výroku I. ako vecne správny podľa ust. § 387 ods. 1 CSP potvrdil a podľa ods. 2 citovaného ustanovenia sa v celom rozsahu stotožnil s jeho odôvodnením, pričom na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia doplnil ďalšie dôvody. Zároveň ako vecne správny potvrdil aj napadnutý výrok III. rozsudku, keďže ním súd prvej inštancie správne rozhodol o náhrade trov konania podľa pomeru úspechu a neúspechu strán v spore.

32. Žalobca podal proti zamietavému výroku II. rozsudku odvolanie podľa § 365 ods. 1 písm. h) CSP. Nesúhlasil s tvrdením súdu prvej inštancie, že predžalobná výzva v prípade uplatnenia nároku na všeobecnom súde nie je podmienkou konania, tak ako je tomu v rámci upomínacieho konania, a preto ju nemožno považovať za účelnú, na základe čoho nepriznal náhradu za túto výzvu ako príslušenstvo pohľadávky.

33. Odvolací súd poukazuje na to, že pri posudzovaní dôvodnosti žalobcom uplatneného nároku je potrebné vychádzať z ustálenej rozhodovacej praxe Najvyššieho súdu SR zo dňa 9.6.2010 sp. zn. 3M Obdo 2/2010, zverejneného v zbierke stanovísk NS a súdov SR 7/2010 pod č. 6, v ktorom najvyšší súd konštatoval, že príslušenstvom pohľadávky sú aj vynaložené náklady na odmenu za právnu službu poskytnutú mimo súdneho konania v súvislosti s uplatnením pohľadávky. Za náklady spojené s uplatnením pohľadávky považoval najvyšší súd najmä trovy vzniknuté v súvislosti s jej uplatnením, a to aj v predsúdnom štádiu, pričom ide najmä o náklady, ktoré priamo súvisia s uplatnením pohľadávky. Tieto náklady sa musia týkať splatnej pohľadávky a musia byť účelne vynaložené na to, aby sa dali úspešne uplatniť aj v súdnom spore ako hmotnoprávny nárok odlišný od trov konania. Odvolací súd má za to, že predžalobnú výzvu ako úkon právnej služby podľa § 13a ods. 1 písm. d/ Vyhlášky č. 655/2004 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovania právnych služieb je potrebné považovať za uskutočnenú jej vyhotovením a odoslaním adresátovi. Náklady spojené s vyhotovením tejto výzvy spočívajúce v tarifnej odmene advokáta za vyhotovenie tohto úkonu právnej služby je celkom nepochybne potrebné považovať za náklady spojené s uplatnením pohľadávky v zmysle § 121 ods. 3 OZ, keďže si ich advokát nemôže uplatniť v rámci náhrady trov konania, ktoré sú viazané na začiatok súdneho konania. Podmienkou však je, že tieto náklady musia účastníkovi skutočne vzniknúť, to znamená, že mu museli byť právnym zástupcom vyúčtované a účastník ich aj právnomu zástupcovi skutočne zaplatil. V posudzovanom spise sa však vyúčtovanie nákladov ani doklad o úhrade nákladov za predžalobnú výzvu nenachádza. Žalobca teda vznik nákladov na odmenu za právnu službu v sume 418,28 Eur poskytnutú mimo súdneho konania v súvislosti s uplatnením pohľadávky nepreukázal, preto mu ich súd nemohol priznať. Z uvedeného dôvodu odvolací súd v zmysle § 387 ods. 1 CSP rozhodnutie súdu prvej inštancie vo výroku II. potvrdil a na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia doplnil ďalšie dôvody.

34. Podľa § 396 ods. 1 CSP, ustanovenia o trovách konania pred súdom prvej inštancie sa použijú aj na odvolacie konanie.

35. Podľa § 255 ods. 1 CSP súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

36. Podľa § 255 ods. 2 CSP, ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

37. V súlade s citovanými ustanoveniami CSP odvolací súd rozhodol, že v odvolacom konaní žiadna zo strán nemá právo na náhradu trov odvolacieho konania, keďže ani žalobca ani žalovaní neboli vo svojich odvolaniach úspešní.

38. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Košiciach pomerom hlasov 3:0 (§ 393 ods. 2 veta druhá CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie **n i e j e** prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada, b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada, c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b). Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1, 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1, 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).